

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, de către inculpații Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și avocatul acestora Fortuna Dumitru, de către avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Sulă Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019 și a sentinței Judecătoriei Ungheni din 17 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Sulă Mihail Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar din r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx, domiciliat în mun. Xxxxxx str. Xxxxxx ap. xx;

Gurițanu Alexandru Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx;

Roșciuc Sergiu Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar din r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx, domiciliat în r-nul Xxxxxx or. Xxxxxx str. Xxxxxx ap. xx;

Borș Victor Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx;

și

Bîrsanu Alexandru Xxxxxx, născut la xxxxxx, originar din r-nul Xxxxxx s. Xxxxxx, domiciliat în r-nul Xxxxxx, or. Xxxxxx str. Xxxxxx, xx ap. x

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 12.06.2015 – până la 17.04.2018

instanța de apel:

de la 26.04.2018 – până la 16.01.2019

instanța de recurs ordinar:

de la 14.03.2019 – până la 29.10.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 17 aprilie 2018, Sulă Mihail Xxxxxx și Gurițanu Alexandru Xxxxxx au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de 3 ani 6 luni, fiecăruia.

Conform art. 90 Cod penal, le-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Roșciuc Sergiu Xxxxxx și Borș Victor Xxxxxx au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de 4 ani, fiecăruia.

Conform art. 90 Cod penal, le-a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare pe o perioadă de probațiune de 1 an.

Prin aceeași sentință Bîrsanu Alexandru Xxxxxx, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 46, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b),d) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

A fost respinsă cerința procurorului privind încasarea în mod solidar de la inculpați contravaloarea a 427.860 de pachete de țigarete în sumă totală de 6.404.614 lei.

2. Potrivit sentinței, în privința lui Roșciuc Sergiu, Borș Victor, Sulă Mihail și Gurițanu Alexandru s-a constatat că, la finele lunii decembrie a anului 2014, Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, aflându-se în regiunea mun. Bălți au transmis lui Borș Victor 30 de cutii de țigări marca Rocco în care se aflau 14.800 pachete de țigări. Dintre acestea, 15 cutii cu 7.400 pachete de țigări în sumă de 66.600 lei, Borș Victor le-a transmis lui Roșciuc Sergiu și altor persoane nestabilite de organul de urmărire penală, iar peste câteva zile după primire, ultimii au organizat trecerea celor 15 cutii cu țigări de marcă Rocco peste frontiera vamală a Republicii Moldova în România, eludându-se controlul vamal pe segmentul Moldo-Român, după care le-au transportat într-o direcție necunoscută. Ulterior, din motivul imposibilității trecerii pe teritoriul României prin contrabandă a celorlalte 15 cutii cu 7.400 pachete de țigări de marcă Rocco, le-au restituit lui Sulă Mihail în mun. Bălți. Indiferent de faptul dat, tot ei, având același scop, au continuat activitatea ilegală, astfel, la începutul lunii ianuarie 2015, Sulă Mihail și alte persoane necunoscute au transmis cele 15 cutii cu 7.400 pachete de țigări de marcă Rocco în sumă de 66.600 lei, restituite de către Borș Victor, lui Gurițanu Alexandru în or. Rîșcani. Primind marfa în cauză, Gurițanu Alexandru a depozitat-o și păstrat până la 16 februarie 2015 în localitatea Xxxxxx din r-nul Xxxxxx, la domiciliul bunicii sale, după care a transmis-o lui Borș Victor, iar acesta a depozitat la domiciliul său din s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx unde deja se mai păstrau încă 1.500 de pachete de țigări de marca Ritm, la un preț total de 10.500 lei, pentru ulterioara trecere a acestora prin contrabandă, însă la 17 februarie 2015 aceste 15 cutii cu 7.400 pachete de țigări de marcă Rocco în sumă de 66.600 lei și 1.500 de pachete de țigări de marca Ritm la un preț de 10.500 lei, au fost depistate și ridicate în cadrul percheziției autorizate la domiciliul lui Borș Victor în localitatea Xxxxxx, r-nul Xxxxxx.

Roșciuc Sergiu și Borș Victor, la 14 februarie 2015, au organizat trecerea coletelor special amenajate cu 6.000 de pachete cu țigări de marcă Ritm cu timbrul de acciz al Republicii Moldova în valoare de 42.000 lei și le-au trecut peste frontiera de stat, însă au fost depistate de către autoritățile Române pe direcția localității

Românești RO - Cobani MD, în preajma semnului de frontieră 994, aval 300 metri pe teritoriul României.

Conform raportului de expertiză nr. 324 din 05.03.2015, costul țigaretelor de marcă ROCCO este în medie de 9 lei și valoarea totală a lotului de marfă, reținut în cantitate de 7.400 pachete constituie 66.600 lei. Valoarea lotului de țigaretete de marcă RITM, reținute în cantitate de 1.500 pachete constituie 10.500 lei.

Potrivit raportului de expertiză nr. 761 din 15 mai 2015, valoarea lotului de 6.000 pachete țigaretete marca RITM constituie (6.000*7- lei) 42.000 lei.

De către organul de urmărire penală au mai fost învinuiți Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu de faptul că ei, au contribuit în calitate de organizatori în transportare, Borș Victor Xxxxxx, având rolul de a depozita, împacheta și transporta, iar Bîrsanu Alexandru a contribuit în calitate de transportator a produselor de tutungerie peste frontiera de stat a Republicii Moldova prin contrabandă în următoarele circumstanțe:

Începând cu o perioadă nedeterminată de timp, persoane necunoscute au creat și condus o organizație criminală, formată din reuniuni de grupuri criminale organizate într-o comunitate stabilă, a cărei activitate se întemeiază pe diviziune, între membrii organizației și structurile ei, a funcțiilor de administrare, asigurare și executare a intențiilor criminale ale organizației în scopul de a influența activitatea economică și de altă natură a persoanelor fizice și juridice sau de a o controla, în alte forme, în vederea obținerii de avantaje și realizării de interese economice și financiare.

Astfel, persoane necunoscute care având rolul de a racola persoane în acțiunile criminale, de a finanța și a asigura activitatea criminală de contrabandă cu produse de tutungerie și de a asigura legăturile criminale, între grupările criminale din România și Moldova, au atras în cadrul organizației criminale mai multe grupări din care au fost identificate gruparea, liderul căreia este Roșciuc Sergiu, gruparea, liderul căreia este Gurițanu Alexandru, liderul căreia este Sulă Mihail și alte grupări neidentificate care au drept scop primordial activitatea ilegală de fabricare, depozitare, organizare și transportare prin contrabandă a produselor de tutungerie precum și alte obiecte și mărfuri peste frontiera de stat a Republicii Moldova pe segmentul moldo - român, moldo - ucrainean și transnistrean în proporții deosebit de mari.

Tot ei, au fost învinuiți de organul de urmărire penală că, începând cu o perioadă nedeterminată de timp împreună cu alte persoane necunoscute aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova și României au organizat procurarea, transportarea precum și depozitarea diferitor mărci de țigări în proporții deosebit de mari pe care le-au transmis peste râul Prut din Moldova în România pe segmentul verde al frontierei de stat eludând controlul vamal. La 18 decembrie 2014 o parte din aceste țigări au fost depistate în localitatea Vișan în zona Bucium din județul Iași, România, în urma unui incendiu produs la vila localității nominalizate, care era închiriată de către doi cetățeni necunoscuți ai Republicii Moldova. În momentul intervenției autoritățile au descoperit în interiorul imobilului 427.860 de pachete cu țigaretete după cum urmează : de marca Winston contrafăcut în cantitate de 306.371 pachete cu timbru de acciz al Republicii Moldova cu preț de unitate de 18 lei; de marca Rocco contrafăcut,

în cantitate de 39.992 pachete, fără timbru de acciz cu preț de unitate de 9 lei; de marca Ritm în cantitate de 2.206 pachete, cu timbru de acciz al Republicii Moldova cu preț de unitate de 7 lei; de marca Plugarul în cantitate de 79.164 pachete, cu timbru de acciz al Republicii Moldova cu preț de unitate de 6,5 lei; și de marca Marlboro contrafăcut în cantitate de 91 pachete, cu timbru de acciz ucrainean la preț nestabil, în sumă totală de 6.404.614 lei, destinate spre realizare în magazinele Duty Free, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

A mai fost învinuit **Sulă Mihail** de faptul că, la 02 martie 2015 atrăgând în activitatea ilegală și alte persoane necunoscute, împreună, au organizat trecerea peste frontiera Republicii Moldova în România a 8.000 pachete cu țigări de marcă ASHIMA în valoare de 52.160 lei, 2.520 pachete cu țigări de marcă ROTHMANS Super Slims în valoare de 27.720 lei și 480 pachete cu țigări de marcă HILTON Lilac în valoare de 5.280 lei, iar valoarea totală a lotului de marfa constituind 85.160 lei.

În afară de aceasta, organul de urmărire penală l-a învinuit pe **Bîrsanu Alexandru** de faptul că el, împreună cu Borș Victor, Roșciuc Sergiu și alte persoane neidentificate de organul de urmărire penală, continuând activitatea lor criminală în scopul obținerii unui profit bănesc în urma trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a produselor de tutungerie, împreună cu alte persoane necunoscute, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova și României au organizat procurarea, transportarea precum și depozitarea diferitor cantități și mărci de țigări în proporții deosebit de mari pe care le-au transmis peste râul Prut din Moldova, în România, pe segmentul verde al frontierei de stat eludând controlul vamal și anume: la finele lunii decembrie anului 2014, Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru și alte persoane nestabilite, aflându-se în regiunea mun. Bălți au transmis lui Borș Victor 30 de cutii de marca Rocco în care se aflau 15.000 pachete de țigări în sumă totală de 135.000 lei din care 15 cutii cu 7.500 pachete de țigări în sumă de 67.500 lei pe care ultimul le-a transmis lui Roșciuc Sergiu și altor persoane, iar peste câteva zile după primire, ultimii împreună cu Bîrsanu Alexandru și alte persoane necunoscute, au organizat trecerea celor 15 cutii cu țigări de marcă Rocco peste frontiera vamală a Republicii Moldova în România, eludând controlul vamal pe segmentul Moldo-Român, după care le-au transportat într-o direcție necunoscută. Ulterior, din motivul imposibilității trecerii pe teritoriul României prin contrabandă a celorlalte 15 cutii cu 7.500 pachete de țigări de marcă Rocco în sumă de 67.500 lei, le-au restituit lui Sulă Mihail în mun. Bălți. Indiferent de faptul dat, tot ei, având același scop, au continuat activitatea ilegală, astfel, la începutul lunii ianuarie 2015, Sulă Mihail și alte persoane necunoscute au transmis cele 15 cutii cu 7.500 pachete de țigări de marcă Rocco în sumă de 67.500 lei, restituite de către Borș Victor, lui Gurițanu Alexandru în or. Rîșcani. Primind marfa în cauză, Gurițanu Alexandru a depozitat-o și păstrat până la 16.02.2015 în localitatea Xxxxxx din r-nul Xxxxxx, la domiciliul bunicii sale, după care a transportat-o în r-nul Xxxxxx unde a transmis-o lui Borș Victor, iar acesta a depozitat-o la domiciliul său din s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx unde deja se mai păstrau încă 1.500 de pachete de țigări de marca Ritm, la un preț total de 10.500 lei, pentru ulterioara trecere a acestora prin contrabandă, în comun cu Roșciuc Sergiu, Bîrsanu Alexandru și alte persoane

necunoscute, pe teritoriul României, însă la 17 februarie 2015 aceste 15 cutii cu 7.500 pachete de țigări de marcă Rocco în sumă de 67.500 lei și 1.500 de pachete de țigări de marca Ritm, la un preț de 10.500 lei, au fost depistate și ridicate în cadrul percheziției autorizate la domiciliu lui Borș Victor în localitatea Xxxxxx, r-nul Xxxxxx.

Bîrsanu Alexandru, având rolul de a transporta produsele de tutungerie, la 10 februarie -15 februarie 2015, împreună cu alte persoane, a transportat coletele special amenajate cu 6.000 de pachete cu țigări de marcă RITM, cu timbrul de acciz al Republicii Moldova, în valoare ce 42.000 și le-au trecut peste frontiera de stat, însă au fost depistate de către autoritățile Române pe direcția localității Românești RO - Cobani MD, în preajma semnului de frontieră 994, aval 300 metri pe teritoriul României.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Borș Victor, Roșciuc Sergiu și Bîrsanu Alexandru în baza art. art. 46, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b) și d) Codul penal și anume - trecerea peste frontiera vamală a Republic Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori eludând controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei, de către două sau mai multe persoane, în proporții mari deosebit de mari, de către un grup criminal organizat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, faptele inculpaților Sulă Mihail și Gurițanu Alexandru, au fost calificate *de drept* în baza art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal – organizarea trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții mari, prin eludarea de controlul vamal, săvârșită de două sau mai multe persoane; iar faptele lui Roșciuc Sergiu și Borș Victor au fost calificate *de drept* în baza art. 248 alin. (5) lit. b) și d) Cod penal – organizarea trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, în proporții deosebit de mari, prin eludarea de controlul vamal, săvârșită de două sau mai multe persoane.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, la data de 20 aprilie 2018, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Sulă Mihail, Roșciuc Sergiu, Gurițanu Alexandru, Borș Victor și Bîrsanu Alexandru să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. art. 46, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, fiecare, la câte 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în baza art. 90 Cod penal a le suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 5 ani, pentru fiecare.

A aplica prevederile art. 106 Cod penal, confiscarea specială și a dispune confiscarea în folosul statului, în mod solidar, de la inculpați contravaloarea a 427.860 de pachete de țigarete după cum urmează de marca Winston, contrafăcut în cantitate de 306.371 pachete, cu timbru de acciz al Republicii Moldova cu preț de unitate de 18 lei; de marca Rocco, contrafăcut în cantitate de 39.992 pachete, fără timbru de acciz cu preț de unitate de 9 lei; de marca Ritm în cantitate de 2.206 pachete, cu timbru de acciz

al Republicii Moldova cu preț de unitate de 7 lei; de marca Plugarul în cantitate de 79.164 pachete, cu timbru de acciz al Republicii Moldova cu preț de unitate de 6,5 lei și de marca Marlboro, contrafăcut în cantitate de 91 pachete, cu timbru de acciz ucrainean la preț nestabil, în sumă totală de 6.404.614 lei. În partea ce ține de soarta celorlalte corpuri delictive, sentința de a o menține.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată la emiterea sentinței de recalificare a acțiunilor inculpaților Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciu Sergiu și Borș Victor și achitarea inculpatului Bîrsanu Alexandru a dat prioritate declarațiilor date de către inculpați în instanța de judecată, însă a ignorat toate probele prezentate de către acuzatorul de stat în cadrul cercetării judecătorești privind acțiunile acestora de săvârșire a infracțiunii și anume declarațiile martorului acuzării, care a declarat circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpați, declarații care sunt veridice, consecvente și nu au fost combătute prin alte probe, ce au fost confirmate și prin probele scrise ale cauzei penale;

- instanța de judecată a ignorat declarațiile inculpaților depuse în cadrul urmăririi penale și ale martorului Onuță Ion date în cadrul ședinței de judecată;

- instanța de judecată neîntemeiat a respins solicitarea procurorului de a confisca contravaloarea obiectelor de contrabandă și nu a aplicat prevederile art. 106 ale Codului penal speței în cauză;

- cum rezultă din materialele cauzei penale și anume din învinuirea înaintată inculpaților și a probelor acumulate la faza de urmărire penală și ulterior cercetate în cadrul cercetării judecătorești, se constată că obiectul infracțiunii de contrabandă din speță constituie 427.860 de pachete cu țigarete, evaluate sumă totală de 6.404.614 lei, care nu pot fi recuperate și astfel este necesară confiscarea contravalorii acestora;

- cercetând și analizând toate probele administrate, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, luând în considerare starea de fapt și de drept, acuzarea consideră că vinovăția inculpaților privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 46, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, a fost dovedită prin întregul sistem de probe invocat.

3.2 Avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Sulă Mihail, la data de 02 mai 2018, care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie achitat de comiterea infracțiunii imputate.

În motivarea apelului a invocat că:

- analizând cumulul de probe administrat la caz, rezultă că toată învinuirea adusă lui Sulă Mihail, se întemeiază numai pe declarațiile făcute de Gurițanu Alexandru, însă, de facto, Sulă Mihail în cadrul audierilor a recunoscut transmiterea unei cantități, fără a avea profit din înțelegerea cu Onofrei Mihai;

- învinuirea adusă lui Sulă Mihail, are un caracter de presupunere, deoarece nici din materialele cauzei penale nu rezultă faptul că, țigările ridicate în cadrul perchezițiilor sunt anume acele țigări ce au fost transmise lui Onoferi Mihail, urmând în opinia apărării, în cel mai rău caz, să fie calificate ca o contravenție și nu ca o infracțiune.

3.3 Avocatul Fortuna Dumitru în numele inculpaților Gurițanu Alexandru și

Roșciuc Sergiu, la data de 02 mai 2018, care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie încetat procesul penal în privința acestora, cu atragerea la răspundere contravențională.

În motivarea apelului a invocat că:

- acuzatorul de stat în nici un fel nu a dovedit acuzațiile aduse, axându-se doar pe procesele verbale de percheziție de la domiciliul lui Borș Victor, precum și pe convorbirile telefonice care nici nu au fost examinate, studiate în cadrul ședinței, ce nu au nici o relevanță la învinuirile aduse;

- instanța de fond eronat și neîntemeiat a constatat vinovăția inculpaților pe un capăt de acuzare, bazându-se pe declarațiile acestora prezentate în calitate de bănuți la faza de urmărire penală, lăsând în umbra declarațiile prezentate în fața instanței;

- inculpații în unanimitate în cadrul ședinței au declarat că, într-adevăr la începutul lunii februarie 2015 au organizat transportarea a 6.000 pachete de țigări de marca Ritm, din lotul cel de 30 cutii dintre care în 15 cutii unde se aflau 7.500 pachete țigări Rocco și 15 cutii în care se aflau 7.500 pachete de țigări marca Ritm. Tot ei au declarat că, într-adevăr inițial au avut intenția de a transporta prin contrabandă toate cele 30 de cutii, dintre care inițial au transportat 6.000 pachete de țigări Ritm, iar după perceperea gravității acțiunilor sale au refuzat benevol de la comiterea în continuare a infracțiunii, restituind cele 15 cutii în care se aflau 7.500 pachete de țigări Roco și 1.500 pachete de țigări Ritm lui Borș Victor, pentru realizarea lor în magazinul personal în s. Xxxxxx, r-nul Xxxxxx;

- deși, acuzatorul de stat în nici un fel nu a fost în stare să combată declarațiile inculpaților, care parțial și-au recunoscut vina, instanța de fond neîntemeiat a constatat că de către inculpați au fost transportate țigări prin contrabandă în mai multe tranșe;

- potrivit probelor administrate se atestă faptul că, în instanța de judecată a fost dovedit doar faptul de contrabandă a 6.000 pachete de țigări Ritm, faptul de contrabandă a presupuselor 15 cutii în care se aflau 7.500 pachete de țigări Rocco, în nici un fel nu a fost probat. De iure și de facto cele presupuse 7.500 pachetele de țigări Rocco, în realitate au fost pachete de țigări Ritm, dintre care 6.000 au fost transportate peste Prut, ce au fost depistate de autoritățile Române, iar restul depozitate la Borș Victor, unde au fost depistate în cadrul percheziției;

- cu toate că probele administrate au confirmat argumentele inculpaților, instanța de fond eronat a conchis că, inculpații au transportat prin contrabandă 7.500 pachete de țigări Rocco, la prețul de 76.500 lei și 6.000 pachete de țigări Ritm, la prețul de 42.000 lei, axându-se parțial pe declarațiile prezentate de inculpați la faza de urmărire penală;

- inculpații au susținut ferm că, declarațiile prezentate în calitate de bănuți nu corespund adevărului, deoarece au fost influențați psihologic, în caz contrar riscau să fie reținuți. Așa ca condiție a fost impusă inculpatului Gurițanu A., care a semnat declarațiile în calitate de bănuț fără a le citi, sub condiție că nu va fi reținut, dat fiind faptul că se afla în toiul nunții sale, a fost de acord;

- instanța urma să se axeze asupra probelor pertinente și concludente prezentate de acuzatorul de stat și nu declarațiile inculpaților prezentate la faza de urmărire

penală în circumstanțe necunoscute;

- lipsa faptului de imparțialitate din partea instanței de fond se atestă prin însăși conținutul sentinței pronunțate, care este în totalmente transcris din rechizitoriu, cu indicarea unor înscrisuri, convorbiri telefonice, care nici nu au fost examinate în cadrul ședinței de judecată;

- instanța neîntemeiat și ilegal a constatat faptul comiterii infracțiunii de contrabandă a 30 cutii cu 14.800 pachete de țigări Rocco, la prețul de 133.200 lei; 6.000 pachete de țigări marca Ritm, la prețul de 42.000 lei și 1.500 pachete de țigări marca Ritm, la prețul de 10.500 lei, la prețul total de 185.700 lei, fără a face o delimitare și constatare câte anume țigări, de facto, au fost transportate prin contrabandă;

- reieșind din declarațiile inculpaților și probelor administrate pe faptul de renunțare de bună voie la infracțiune, depistarea țigărilor la domiciliul lui Borș Victor, care nu se află în zona de frontieră, instanța urma să aplice prevederile art. 56 Cod penal, cu constatarea doar a faptului de contrabandă a 6.000 pachete de țigări marca Ritm, în sumă de 42.000 lei, cu pronunțarea unei sentințe de încetare cu tragerea la răspundere contravențională,

- în ce privește capătul de acuzare înaintat pe faptul de contrabandă a țigărilor depistate în localitatea Vișan zona Bucium, jud. Iași, în sumă de 6.404.614 lei, instanța corect a dat o apreciere justă circumstanțelor cazului, constatând lipsa totalmente a probelor pe acest capăt de acuzare, în acest caz fiind prezentate suficiente probe de învinuire nejustificată a unei învinuiri înscenate, care de regulă a fost înaintată pe mai multe cauze penale în privința altor bănuiți, învinuiți, însă nu și-a regăsit confirmare;

- capătul de învinuire ce ține de țigările depistate în sumă de 6.404.614 lei, nu și-a găsit confirmare, reieșind și din faptul că corpurile delictu nu au fost prezentate și examinate în ședință conform modului stabilit. Conform materialelor dosarului penal, de către organul de urmărire penală nu au fost recunoscute și anexate ca corpuri delictu presupusele țigări de contrabandă. Acuzatorul de stat nu a prezentat nici o probă în vederea justificării despre soarta celorlalte pachete de țigări, au fost acestea examinate, ce hotărâre s-a adoptat în privința lor;

- instanța de fond nu s-a expus asupra unor corpuri delictu, care deși, au fost ridicate și recunoscute drept corpuri delictu de către organul de urmărire penală și anume: unitatea central (calculatorul) ridicată de la Gurițanu Alexandru recunoscută ca corp delictu și anexată la dosar prin ordonanța din 02 iunie 2015; două laptopuri ridicate de la Gurițanu Alexandru, recunoscute și anexate ca corpuri delictu prin ordonanța din 02 iunie 2015;

- în acțiunile lui Gurițanu A. și Roșciuc S., lipsesc elementele componente de infracțiune, pe motiv că acțiunile lor cad sub incidența Codului contravențional pe un capăt de învinuire, ce privește alt capăt de învinuire inculpații urmează a fi achitați.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, au fost respinse apelurile declarate ca nefondate și menținută sentința.

5. În motivarea hotărârii adoptate, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a

ajuns la concluzia că inculpații au săvârșit infracțiunea imputată lor. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Deși, inculpații vina nu au recunoscut-o, instanța de apel a conchis că prima instanță motivat și întemeiat a concluzionat referitor la vinovăția lor în comiterea infracțiunii imputate, ce s-a confirmat prin următoarele probe: declarațiile martorului Onuța Ion; raportul de încercări nr. 4 din 02 aprilie 2015, în conținutul căruia este menționat că prețul unui pachet de țigări de marcă ROCCO similar unui pachet de țigări autohtonă poate fi aproximativ 8-10 lei (f.d. 144-146, v. 1); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numărului de telefon xxxxxx autorizată la 04 decembrie 2014 (f.d. 161-217, v. 1); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numerele de telefon xxxxxx și xxxxxx, autorizată la 19 ianuarie 2015 (f.d. 10, 27, v. 2); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numerele de telefon xxxxxx, xxxxxx și xxxxxx, autorizată la 19 ianuarie 2015 (f.d. 61-66, 76-104, v. 2); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numărul de telefon xxxxxx, autorizată la 13 martie 2015 (f.d. 86-104, v. 2); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numărul de telefon xxxxxx, autorizată la 13 martie 2015 (f.d. 154-176, v. 2); materialele acumulate în urma efectuării măsurii speciale de investigații prevăzute de art. 132⁸ Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor numărul de telefon xxxxxx, autorizată la 30 ianuarie 2015 (f.d. 147-176, v. 2); raportul de expertiză nr. 761 din 15 mai 2015 (f.d. 229-232, v. 2); procesul-verbal de efectuare a percheziției din 17 februarie 2015 (f.d. 3-6, v. 3); raportul de expertiză nr. 324 din 05.03.2015 (f.d. 36-40, v. 3); raportul de încercări nr. 4 din 02.04.2015 (f.d. 95-96, v. 3); conținutul procesului-verbal de efectuare a percheziției din 21 aprilie 2015, la locul de trai a lui Gurițanu Alexandru (f.d. 123-124, v. 3); conținutul procesului-verbal de examinare a obiectelor ridicate la 21 aprilie 2015, în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Gurițanu Alexandru situat în or. xxxx, str. xxxxx, ap. xx, cu foto-tabel (f.d. 125-127, 134-143, v. 3); conținutul procesului-verbal de efectuare a percheziției din 21 aprilie 2015, la locul de trai a lui Roșciuc Sergiu situat în r-nul Xxxxxx, or. Xxxxxx, str. xxxxx nr. x ap. xx (f.d. 5-6, v. 4); conținutul procesului-verbal de examinare a obiectelor ridicate la 21 aprilie 2015, în urma efectuării percheziției la domiciliul lui Roșciuc Sergiu situat în r-nul Xxxxxx, or. Xxxxxx, str. xxxxx nr. x, ap. xx, cu foto-tabel (f.d. 9-11, 21-22, v. 4); conținutul procesului-verbal de efectuare a percheziției din 27 aprilie 2015, la locul de trai a lui Sulă Mihail situat în mun. Xxxxxx, str. xxxxx ap. xxx (f.d. 70-80, v. 4); conținutul

procesului-verbal de examinare a obiectelor ridicate la 27 aprilie 2015, în urma efectuării percheziției la locul de trai a lui Sulă Mihail situat în mun. Xxxxxx, str. Xxxxxx, ap. xxx, cu foto-tabel (f.d. 84-86, v. 4); conținutul procesului-verbal de confruntare din 22.05.2015 între Borș Victor și Roșciuc Serghei (f.d. 154-155, v. 4); procesul-verbal de confruntare din 22 mai 2015 între Borș Victor și Roșciuc Serghei (f.d. 154-155, v. 4); declarațiile inculpaților Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și Borș Victor.

Instanța de apel a menționat că, deși inculpații Borș Victor și Roșciuc Sergiu recunosc vina doar în partea ce ține de organizarea trecerii peste frontieră a 6.000 pachete de țigări de marcă Rocco, în sumă totală de 42.000 lei, iar Gurițanu Alexandru și Sulă Mihail nu recunosc vina, vinovăția acestora este pe deplin dovedită prin totalitatea probelor enunțate mai sus.

Cu privire la episodul de învinuire a lui Sulă M., Gurițanu Al., Borș V. și Roșciuc S. privind organizarea procurării, transportării precum și depozitării diferitor mărci de țigări în proporții deosebit de mari pe care le-au transmis peste râul Prut din Moldova în România, care la 18 decembrie 2014 o parte din aceste țigări și anume, 427.860 de pachete cu țigarete, au fost depistate în localitatea Vișan în zona Bucium din județul Iași. România, instanța de apel a susținut că, la acest capăt de învinuire prima instanță corect a remarcat faptul că, de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar demonstra legătura între acțiunile inculpaților cu faptul depistării în vila din localitatea Vișan, în zona Bucium din județul Iași, România, a cantității de 427.860 de pachete cu țigarete.

Astfel, analizând declarațiile martorului sus menționat și apreciindu-le, din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, analizate, instanța de apel a considerat că acestea demonstrează cu certitudine vina inculpaților Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și Borș Victor în comiterea infracțiunii, astfel cum a fost constatată de către prima instanță și care combat argumentele declarate de către inculpați. Instanța de apel a conchis că, declarațiile depuse de către inculpații Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și Borș Victor, prin care nu-și recunosc vina în comiterea infracțiunilor imputate lor, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate mai sus, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a constatat cu certitudine că, inculpații Sulă Mihail și Gurițanu Alexandru au comis infracțiunea imputată lor, iar acțiunile acestora au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma art. 248 alin. (5) lit. b) Cod penal, cât și inculpații Roșciuc Sergiu și Borș Victor au comis infracțiunea imputată lor, iar acțiunile acestora au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma art. 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a statuat că, pedepsele au fost stabilite de către prima instanță într-un mod corect, echitabil și motivat, în acest sens fiind întemeiată și argumentată poziția primei instanțe. În acest context, instanța de apel a reținut că, inculpații nu au antecedente penale, faptul că infracțiunea comisă este de natură

economică, nefiind aplicată violența, ceea ce impune prezumția de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal în cazul inculpaților și respectiv, astfel, se va atinge scopul pedepsei prevăzut la art. 61 Cod penal.

6. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, la data de 01 martie 2019, care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- la adoptarea soluției instanța de apel nu a respectat regimul motivării, fapt ce se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală;

- analizând probele pe dosar, instanța de apel le-a dat o apreciere greșită, în derogare de la prevederile art. 101 Cod de procedură penală;

- rejudecând cauza, instanța de apel incorect a concluzionat asupra legalității sentinței de achitare adoptate în prezenta cauză în privința lui Bîrsanu Alexandru;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia menținerii achitării lui Bîrsanu Alexandru de comiterea infracțiunii imputate, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care la caz nu avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța de apel, nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Bîrsanu Alexandru, care au fost considerate ca admisibile, iar ulterior apreciate în mod superficial, fără a fi evidențiate acele derogări vădite, prin care s-a tins și chiar s-a reușit a induce în eroare instanțele de judecată;

- instanța de apel menținând recalificarea acțiunilor inculpaților Sulă Mihail, Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu, Borș Victor și achitarea inculpatului Bîrsanu Alexandru a dat prioritate declarațiilor date de către inculpați în instanța de judecată, însă a ignorat toate probele prezentate de către acuzatorul de stat în cadrul cercetării judecătorești privind acțiunile inculpaților de săvârșire a infracțiunii și anume declarațiile martorului acuzării, care a declarat circumstanțele săvârșirii infracțiunii de către inculpați, declarații care sunt veridice, consecvente și nu au fost combătute prin alte probe, declarații confirmate și prin probele scrise ale cauzei penale, totodată instanța de judecată a ignorat declarațiile inculpaților depuse în cadrul urmăririi penale;

- instanța de apel a respins neîntemeiat solicitarea acuzatorului de stat de a confisca contravaloarea obiectelor de contrabandă și anume a 427.860 pachete de țigări în sumă totală de 6.404.614 lei;

- instanța de apel neîntemeiat a respins solicitarea procurorului de a confisca contravaloarea obiectelor de contrabandă și nu a aplicat prevederile art. 106 Cod penal în cauză;

- instanța de apel a încălcat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, deoarece nu s-a expus la chestiunile importante la soluționarea cauzei, astfel încât a denaturat împrejurările în care s-a derulat evenimentul infracțional, eronat a reținut declarațiile inculpaților date în calitate de bănuiți și învinuiți;

- în opinia acuzării, vinovăția lui Bîrsanu Alexandru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 46, 42 alin. (3), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal este dovedită pe deplin, iar instanțele de fond eronate și tendențios au statuat asupra oportunității achitării acestui inculpat;

- la aplicarea pedepsei inculpaților pentru infracțiunea comisă, ambele instanțe de judecată nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și incorect au ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse prea blânde;

- raportând la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale, apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpaților, instanța de apel a omis faptul că, infracțiunea comisă de către inculpați se califică ca fiind gravă, caracterul și circumstanțele faptei, denotă că în privința făptașilor poate fi aplicată o pedeapsă penală mai aspră.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

6.2 Inculpații Gurițanu Alexandru și Roșciuc Sergiu, precum și avocatul acestora Fortuna Dumitru, la data de 13.03.2019, care solicită casarea acestora, cu dispunerea încetării procesului penal pe motiv că fapta săvârșită constituie o contravenție.

În motivarea recursului invocă argumente similare cu cele indicate în apel menționând subsidiar că:

- instanțele judecătorești nu au atras atenția în ansamblu la toate probele și nu au apreciat just acțiunile inculpaților confirmate prin probele concludente și pertinente pe care instanța le-a considerat critice, fără a fi dezvăluite pe deplin circumstanțele cauzei și petrecerea cronologică a evenimentelor;

- reieșind din circumstanțele real stabilite în ședința de judecată, prin prisma prevederilor art. 8, 385, 390, 414 Cod de procedură penală, în acțiunile inculpaților Roșciuc S. și Gurițanu A., lipsește faptul infracțional;

- deși, instanța de apel a constatat temeinicia sentinței și faptul de contrabandă comis de Gurițanu A. - a 14.800 pachete cu țigări de marca Rocco, în sumă de 133.200 lei și faptul de contrabandă comis de Roșciuc S. - a 14.800 pachete cu țigări de marca Rocco, 6.000 pachete cu țigări de marca Ritm, transportate și lotul de 1.500 pachete de țigări de marca Ritm, ridicate în valoare totală de 185.700 lei, instanța de apel în nici un fel nu s-a expus asupra argumentelor invocate verbal de partea apărării referitor la modificările survenite în art. 248 alin. (1) Cod pena, la 17.08.2018, ce ține de valoarea bunurilor pentru calificarea faptului de contrabandă și anume trebuie să depășească 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate;

- raportând la faptul că, salariul mediu pe economie prognozat de Guvern, la presupusa data de comitere a infracțiunii constatate de instanța, sfârșitul anului 2014 - începutul anului 2015, constituia 4.500 lei, calculând după formula, $(4.500 \text{ lei} \cdot 100 = 450.000 \text{ lei})$, în cazul dat fapta comisă de inculpați, nu constituie infracțiune.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 13) Cod de procedură penală.

6.3 Avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Sulă Mihail, la data de 15 martie 2019, care solicită casarea acestora, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care

ultimul să fie achitat sau de a recalifica acțiunile acestuia, cu încadrarea juridică în conformitate cu codul contravențional.

În motivarea recursului invocă, că nu este de acord cu decizia instanței de apel, considerând-o pasibilă casării, deoarece nu s-a luat în considerație procedura de individualizare a pedepsei și faptul că, în cel mai rău caz, acțiunile lui Sulă Mihail urmau a fi încadrate ca contravenție .

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate:

7.1 Avocatul Șevciuc Ana în numele inculpatului Bîrsanu Alexandru, care a solicitat respingerea recursului declarat de către procuror ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanțele de fond au examinat cauza sub toate aspectele complet și obiectiv, au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, respectiv acuzarea nu a prezentat probe ce ar demonstra indubitabil vinovăția inculpatului Bîrsanu Alexandru în comiterea infracțiunii imputate.

7.2 Avocatul Fortuna Dumitru în numele inculpaților Gurițanu Alexandru și Roșciuc Sergiu, care a solicitat respingerea recursului declarat de către procuror, ca unul nemotivat și lipsit totalmente de forță probantă pe episodul de contrabandă a țigărilor depistate în localitatea Vișan zona Bucium jud. Iași, în sumă de 6.404.614 lei, care a fost incriminat vădit neîntemeiat și care a fost eliminat la justa valoare de către instanțele de fond.

8. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În particular avându-se în vedere recursul ordinar, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună

instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, la judecarea apelului, în conformitate cu art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpaților și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către aceștia, în cazul stabilirii culpei și să se expună la principalele motive invocate în ordine de apel.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursurilor declarate, se constată că procurorul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.* Potrivit recursului declarat de către inculpații Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și avocatul acestora Fortuna Dumitru, autorii își întemeiază criticile, la fel, prin prisma cazurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, invocând subsidiar și temeiurile pentru recurs prevăzute la pct. 8) și 13) al aceleiași norme și anume *nu au fost întrunite elementele infracțiunii și a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

Din conținutul criticilor expuse de către recurenți, Colegiul penal lărgit reține că aceștia în esență semnaleză acel fapt că prin decizia instanței de apel nu s-a dat răspuns la argumentele menționate de către autori în apelurile declarate la caz.

Verificând criticile expuse în recursurile declarate, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel la

judicarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate de procuror și apărătorii inculpaților în apelurile declarate.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de apelanți în prezenta speță, unde au fost puse pentru discuție în instanța de apel mai multe chestiuni.

Prin urmare rezultând din apelul declarat de către procuror acesta nefiind de acord cu sentința adoptată a invocat câteva argumente esențiale și anume:

- prima instanță a dat prioritate declarațiilor făcute de către inculpați în instanța de judecată, ignorând probele prezentate și anume declarațiile martorului audiat și materialele cauzei, fapt ce a dus la excluderea unor calificative din actul de învinuire în privința unor inculpați și achitarea lui Bîrsanu Alexandru;

- neîntemeiat a fost respinsă solicitarea acuzatorului de a confisca contravaloarea obiectelor de contrabandă și nu au fost aplicate prevederile art. 106 Cod penal.

Rezultând din apelul declarat de către avocatul Fortuna Dumitru în numele inculpaților Gurițanu Alexandru și Roșciuc Sergiu, apărătorul a invocat ca argumente de bază faptul că:

- în prezenta speță s-a confirmat doar faptul de contrabandă a 6.000 pachete de țigări de marca RITM, iar faptul de contrabandă a presupuselor 15 cutii în care se aflau 7.500 pachete de țigări de marca ROCCO în nici un fel nu a fost dovedit, respectiv în urma acțiunilor inculpaților Gurițanu Alexandru și Roșciuc Sergiu, aceștia puteau fi trași la răspundere contravențională;

- organul de urmărire penală nu a recunoscut și nu a anexat ca corpuri delictive presupusele cutii și pachete de contrabandă și nu a fost adoptată o hotărâre în privința acestora, fapt esențial în prezenta cauză, în opinia apărătorului.

În apelul declarat de către avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Sulă Mihail a fost invocat ca argumente de bază faptul că:

- inculpatul Sulă Mihail urmează a fi achitat din lipsa de probe care demonstrează legătura causală între acesta și acțiunile de contrabandă cu țigări;

- acțiunile inculpatului Sulă Mihail urmau a încadra juridic în baza altui calificativ al art. 248 Cod penal sau acțiunile ultimului urmau a fi recalificate ca componență de contravenție.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea părților apelante, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, în pct. 4-8 au fost indicate motivele expuse mai sus, ulterior fiind redat conținutul declarațiilor martorului Onuța Ion date în cadrul primei instanțe, fiind menționate și probele scrise ce au fost verificate în instanța de apel, considerând în cele din urmă că vina inculpaților menționați mai sus la comiterea infracțiunii de contrabandă, cu excepția lui Bîrsanu Alexandru este confirmată, însă instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale evidențiate mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerentele alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate

ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea unor fraze generale menționate în pct. 21-23, 26 în partea ce se referă la vinovăția inculpaților. Cât privește argumentele procurorului în partea temeiniciei respingerii aplicării confiscării speciale în prezenta speță, conform art. 106 Cod penal și în partea argumentelor părții apărării referitoare la încadrarea acțiunilor de contrabandă a inculpaților în baza Codului contravențional și lipsa recunoașterii corpurilor delictive ale contrabandei – țigările, instanța de apel în hotărârea adoptată a omis de a se expune asupra acestor critici, fapt ce contravine prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. Însă, analizând partea motivată și a sentinței, în prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată, că hotărârea primei instanțe, nu conține răspunsuri argumentate la toate criticile de bază invocate în apel, respectiv instanța de apel prin efectul devolutiv al căii de atac urma să dea o apreciere mai amplă aspectelor de fapt și de drept, prin prisma motivelor principale invocate în apel, ceea ce însă nu a fost efectuat în prezenta speță de către instanța de al doilea grad de jurisdicție.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că obligația instanței de a și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznețov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărârea sa asupra motivelor decisive invocate de apelanți și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărârii, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizia sa instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelanți și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de apelanți. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum indică prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs (*pct. 14.7 introdus prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 10 din 24.12.2010*).

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat

răspuns alegațiilor de bază invocate de către părți în ordine de apel, care în opinia lor au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelurile declarate la caz, cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel și recurs, nominalizate și în prezenta decizie; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunilor imputate pentru fiecare inculpat la fiecare episod, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, inclusiv în partea individualizării și stabilirii pedepsei, în caz de adoptare sau menținere a unei soluții de condamnare, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, de către inculpații Gurițanu Alexandru, Roșciuc Sergiu și avocatul acestora Fortuna Dumitru, de către avocatul Balmuș Ștefan în numele inculpatului Sulă Mihail, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui **Sulă Mihail Xxxxxx, Gurițanu Alexandru Xxxxxx, Roșciuc Sergiu Xxxxxx, Borș Victor Xxxxxx, Bîrsanu Alexandru Xxxxxx** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 noiembrie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena